

ثبت رکورد جدید در تقاضای برق /عبور مصرف از مرز ۷۷ هزار مگاوات

سختگویی صنعت برق گفت : با توجه به گرمای شدید هوا در اکثر نقاط کشور نصاب اوج مصرف برق از ۷۷ هزار مگاوات عبور کرد. مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق از احتمال ثبت نصاب جدید نیاز مصرف برق کشور خبر داد گفت: در دو روز گذشته تقاضای مصرف برق از ۷۶ هزار مگاوات عبور کرده است. وی افزود: روزهای بسیار گرمی را سپری می کنیم و اوج تقاضای مصرف برق امروز به بیش از ۷۷ هزار مگاوات رسیده است. رجبی مشهدی خاطرنشان کرد: در روزهای آینده استمرار روند افزایش دما را خواهیم داشت که با توجه به برگزاری کنکور سراسری، در این شرایط همکاری و همراهی مشترکان می تواند در تأمین پایدار برق کمک شایانی داشته باشند.

شعار سال

راهکارهای تحقق شعار سال ۱۴۰۳

گرفتن استقلال سیاسی آن شد، علاوه بر آن کشف نفت آثار منفی دیگری نیز بر جامعه ایرانی داشته است: «اقتصادی است، چالشی که حتی دشمن را هم به طمع واداشته است، رویکرد تحریم های فلج کننده با این هدف از سوی دشمنان انقلاب اسلامی طراحی شده است.

حقیقت این است که اقتصاد ایران به شدت بیمار است، بیماری که با کشف و استخراج نفت در اقتصاد ایران نمایان شد. با کشف نفت در ایران و دسترسی آسان دولت به منابع مالی، دولت از دیگر بخش ها چون «مالیات» غفلت کرد.

مالیاتی که در ساختار اقتصاد ایران تا قبل از کشف نفت، عامل مهم پایداری اقتصاد ایران بود، با کشف نفت میراث نظام مستوفیان بر باد رفت واقتصاد ایران به نفت وابسته گردید. میراث اقتصاد نفتی برای ایران در چندمحور نامبارک بوده است. نفت موجب طمع بخش استثمارگران برای سیطره بر ایران و نادیده

نفت و انرژی

علیرضا نیکویی مدیر کل دفتر امور اقتصادی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی چهارمین نشست «گفتگوهای آبی» با موضوع بررسی روند اجرای «سند ملی و دانش بنیان امنیت غذایی» اظهار داشت: سند امنیت غذایی طبق تعریف ارائه شده توسط فائو دارای ۴ رکن از جمله فراهمی غذا، دسترسی غذا، مصرف مواد غذایی و تابآوری است؛ بر اساس

وی افزود، برای رسیدن به این ۴ رکن اختلاف نظرهای بسیاری در زمینه کشاورزی وجود داشت، لذا بر این اساس با برگزاری جلسات متعدد و تحت پوشش قرار دادن نظرات مختلف، پیش نویس سند امنیت غذایی نگارش شد. نیکویی ادامه داد: در ابتدای دولت سیزدهم این سند در شورای انقلاب فرهنگی مطرح و پس از تعاملات بسیار در سال ۱۴۰۲ با امضای رئیس جمهور شهید ابلاغ شد.

وی با اشاره به کاربرد سند امنیت غذایی خاطرنشان کرد: از آنجا که در بخش کشاورزی اختلاف نظرهای بسیاری وجود دارد، این سند تکلیف را مشخص کرده است تا از اعمال نظرهای مختلف جلوگیری کند و نقشه راهی را برای موضوع کشاورزی در اختیار قرار می دهد. مدیر کل دفتر امور اقتصادی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در خصوص ویژگی های سند امنیت غذایی بیان داشت: برای نیل به ۴ رکن ذکر شده در خصوص سند امنیت غذایی، ۲۲۱ اقدام نقطه زن تعریف شده است تا بتوانیم بر اساس آن به اهداف خود در چشم انداز بلند مدت دست یابیم؛ اما در نظر داریم که در این سند ابهاماتی نیز وجود دارد و باید تلاش کنیم این ابهامات را برطرف کنیم. نیکویی تأکید کرد: معتقدم که برای تضمین اجرای این سند لازم است کارزار اجرای سند امنیت غذایی شکل بگیرد.

چگونگی اجرا و تضمین حقوقی، چالش های پیش روی سند امنیت غذایی

بورس

تحلیل آخرین گزارش وضعیت کل های پولی /

دلیل رکود بورس چیست؟

به نظر می رسد بخشی از رکود سهم های که در بازار سرمایه ایجاد شده، به دلیل افزایش سهم خالص سایر اقلام دارایی ها در آخرین گزارش از وضعیت کل های پولی است که اخیراً توسط بانک مرکزی منتشر شده است. اخیراً معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به آخرین گزارش بانک مرکزی از وضعیت کل های پولی اقتصاد کشور، گفت: بر اساس گزارش آخرین وضعیت کل های پولی بانک مرکزی نرخ رشد پایه پولی از ۴۵ درصد سال گذشته در اسفندماه امسال به ۲۷٫۶ درصد و در اردیبهشت ماه به ۲۱٫۱ درصد رسید؛ یعنی رشد پایه پولی کشور به میزان ۲۳٫۹ واحد

وی افزود: رشد نقدینگی نیز از ۳۳٫۱ درصد در فروردین ماه سال گذشته در اسفندماه سال ۱۴۰۲ به ۲۴٫۳ درصد و در اردیبهشت ماه امسال به ۲۵٫۶ درصد رسید و در این خصوص نیز نرخ رشد نقدینگی کشور ۷٫۵ واحد درصد نسبت به سال گذشته کاهش داشته است. افزایش سهم خالص سایر اقلام از طریق عرضه شدید اوراق

اولین نکته ای که در آخرین گزارش کل های پولی بانک مرکزی به چشم می خورد، افزایش ۴۲۰ درصدی خالص دارایی های خارجی و از طرفی کاهش ۴۹۰ درصدی سهم خالص سایر اقلام است که میزان تغییرات آنها تقریباً در یک رنج قرار دارند، به عبارتی دیگر برآیند همین دو مورد از کل های پولی باعث شده است رشد پایه پولی از ۴۵ درصد به ۲۷٫۶ درصد برسد.

نکته دیگری که باید به آن اشاره شود، این است که افزایش سهم خالص سایر اقلام به معنای فروش اوراق توسط بانک مرکزی است و دقیقاً به همین دلیل است که بازار سهام در سه ماه گذشته همواره در روندی نزولی بوده و شرایطی رکودی را تجربه کرده است.

گفتنی است جهش نرخ اخزا که در سه ماه گذشته همواره فعالان بازار سرمایه به آن انتقاد داشتند، ناشی از افزایش عرضه اوراق و در نتیجه کاهش قیمت آن و به تبع افزایش ytm بوده است در واقع بالاتر رفتن بازدهی اوراق دولتی منجر به کاهش جذابیت های بازار و در نتیجه رکود شدید معاملات سهام در سه ماهه اول سال شده بود.

از سویی دیگر به نظر می رسد این اقدام (کاهش خالص دارایی های خارجی و افزایش سهم خالص سایر اقلام) به کنترل رشد پایه پولی مرتبط است تا از این طریق جلوی انتظارات تورمی نیز گرفته شود؛ همچنین لازم به ذکر است یکی از انتقاداتی که برخی از صاحب نظران اقتصادی مطرح می کردند، واگرایی بین رشد نقدینگی و رشد پایه پولی بود که به نظر می رسد بانک مرکزی با این عملیات سعی در ایجاد همگرایی بین این دو کل پولی کرده است.

در همین راستا معاون اقتصادی بانک مرکزی نیز در نشست خبری اخیر خود با اشاره به این همگرایی ایجادشده گفت: از ابتدای سال گذشته بهمان کردیم که در میان مدت بین نرخ رشد نقدینگی و رشد پایه پولی اقتصاد کشور همگرایی ایجاد خواهد شد و به خلاف نگرانی برخی صاحب نظران اقتصادی نسبت به واگرایی بین نرخ رشد پایه پولی و نرخ رشد نقدینگی، رشد پایه پولی کاهش می شود. در فضای رسانه ای دلایل مختلفی از جمله تسعیر دارایی ها و بدهی های بانک مرکزی برای کاهش رشد پایه پولی در پایان ۱۴۰۲ نسبت به ۱۴۰۱ مطرح شده است. این در حالی است که با توجه به رکوردهای بین ساله نرخ ytm در بازار بدهی، به نظر می رسد مسئله عرضه اوراق (تحولات مربوط به جز سایر اقلام در پایه پولی) دارای اهمیت بیشتری باشد.

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۱۴۷۱

۲۰ تیر ماه ۱۴۰۳ / با ما همراه شوید

www.serajonline.com - @serajname

اقتصاد بانک انرژی

۴

یادداشت اقتصادی

پیامدهای برداشت های بی رویه از منابع آب زیرزمینی (قسمت اول)

کاهش ظرفیت نگهداشت آبخوان ها به دلیل فشرده گی بیش از حد لایه ها و کاهش تخلخل بین مصالح، این مسئله موجب خشکی تدریجی آبخوان و سخت ترشدن استحصال و بهره برداری از آب زیرزمینی و در نتیجه تحت الشعاع قرار گرفتن دائمی پروژه های صنعتی در مناطق آسیب دیده

و به تبع آن اهداف توسعه آن مناطق خواهد بود. همچنین نفوذ سریع آلاینده ها و فاضلاب ها به مواضع آسیب دیده و در نتیجه آلودگی آنی این آبخوان ها است. آسیب های اجتماعی و تبعات ثانویه فرونشست زمین در زمینه اجتماعی شامل افزایش خطرات شغلی و بیکاری اصناف و صنایع با وابستگی بالا به منابع آب زیرزمینی، افزایش مهاجرت به شهرهای صنعتی و گسترش پدیده حاشیه نشینی (به علاوه چالش تأمین مشاغل کافی در این مناطق و مسائل عدیده پرامون آن)، افزایش نارضایتی عمومی در مناطق آسیب دیده و بدبینی ساکنان به اهداف مطالعاتی و توسعه ای و روندهای کارشناسی، نظارتی و

کنترلی در این مناطق و نهایتاً بروز آسیب های امنیتی است. آسیب هایی که در مواردی جبران آن سخت بوده و با خسارت همراه است.

آسیب ها و تبعات اقتصادی، بروز پدیده فرونشست زمین موجب آسیب به پروژه های عمرانی و زیرساخت های حیاتی، بی ارزش شدن تدریجی ارزش املاک، زمین های کشاورزی و پروژه های صنعتی در مناطق آسیب دیده، تحت الشعاع قرارگرفتن دائمی اهداف سیاست های توسعه (به منظور ترویج پروژه های صنعتی) در مناطق آسیب دیده خواهد شد.

راهکارها تغذیه مصنوعی آبخوان ها از طریق مهار یا هدایت جریان های سطحی و افزایش پروژه های آبخیزداری شهری و غیرشهری کاهش انتخابی حجم بهره برداری از آب های زیرزمینی، در این روش بهره برداران با اصلاح الگوی کشت، افزایش بهره وری در روش های آبیاری، اصلاح یا تغییر روش های آبیاری، تولید محصولات با آب بری کمتر و استفاده از آب های سطحی جایگزین (عمدتاً تصفیه شده) بخش زیادی از حجم آب مصرفی را تأمین کرده و از افزایش بهره برداری از آب زیرزمینی جلوگیری می کنند

اعمال قانون و تشدید موارد نظارتی بر مصرف کنندگان تشدید برخورد با چاه های غیر مجاز و اضافه برداشت و ... (تعمدات تصفیه شده) زیبادی از حجم از طریق چاه ها

استفاده از سامانه ها و ابزارهای پایش به روز و پیشرفته رصد فرونشست زمین تقویت، حمایت و به کارگیری سازمان های مردم نهاد، نخبگان مورد اعتماد جامعه، نهادهای نظارتی مستقل و همچنین نیروی ماهر، متخصص و دغدغه مند تصمیم گیران بایستی توسعه و سرمایه گذاری در سایر حوزه ها با هدف تأثیر گذاری بر تنفس و احیای منابع آب زیرزمینی را مورد توجه قرار دهد.

این ناحیه است.

نگارنده بر این باور است که در گام اول، باید اراده لازم در مشارکتی کردن اقتصاد به خصوص در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی فراهم گردد، اشاره شد علیرغم سند چشم انداز و اجرای ۶ برنامه توسعه و تأکید دولت های مختلف بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، هنوز اقدام جدی و اساسی به عمل نیامده است.

در گام دوم باید درآمدهای حاصل از صادرات نفت به جای صرف امور جاری، حقوق و دستمزد که منشا اساسی تورم در جامعه ایرانی است، صرف تولید و امور زیربنایی و اشتغال گردد. در این راستا برنامه ها نیازمند پیوست فرهنگی است. ذهن مصرف گرا و تنبلی در کار در جامعه ایرانی باید اصلاح گردد.

بی شک برای برون رفت از این شرایط، همانطور که رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها فرموده اند و امسال هم تأکید داشتند، حمایت از تولید است. برای حمایت نهادی از تولید و تحقق شعار سال چند راهبرد پیشنهاد می شود:

۱- اجرایی کردن اصل ۴۴ قانون اساسی، ساز و کار آن را سران قوا تهیه نمایند. ۲- تمامی درآمدهای حاصل از صادرات نفت فقط صرف امور تولید و زیربنایی گردد. ۳- تمام بخش هایی که مردم قادر به مشارکت در اقتصاد هستند به مردم واگذار شوند، دولت از تصدیگری منع گردد. ۴- موانع تولید و مرمی سازی اقتصاد شناسایی و رفع گردد، یکی از حوزه های که به نظر بنده در ستاد هماهنگی سران قوا باید به جد پیگیری شود، مرمی سازی اقتصاد و حمایت از تولید است.

امیدوارم دولت و دیگر ارکان نظام با تحقق این مهم به عملیاتی کردن شعار سال کمک نمایند.

این گزینه مهم عبور شده ولی همه راحل ها در نهایت از مشارکت مردم می گذرد.

وی تأکید کرد: ضروری است که بیان شود سازگار مشارکت ذی نفعان و جلب مشارکت مردم در اجرای این سند به منظور تحقق تأمین ۵۱ میلیارد آب مورد نیاز کشاورزی در کجا دیده شده؟

مبادا به بهانه ابهامات موجود در سند امنیت غذایی با تخریب این مخالفت شود، باید مطالبه گری منصفانه در مسئله آب و کشاورزی شکل بگیرد در ادامه این نشست، عیسی بزرگ زاده، سخنگوی صنعت آب اظهار داشت: پایداری کشاورزی و امنیت غذایی در کشور مهم است و همین مسئله باید ما را نسبت به نحوه مصرف و در این عرصه حساس کند.

وی افزود: ما اکنون با کاهش ۳۷ درصدی آبخوان ها در مشهد و ۳۳ درصدی در اصفهان روبرو هستیم و کار به جایی رسیده که باید ۴۵۰ متر چاه حفر کرد تا آب مورد نیاز کشت هندوانه و برنج تأمین شود و این یک نگرانی بزرگ است.

سخنگوی صنعت آب کشور اصلی ترین مشکل کشاورزی و راهبرد امنیت غذایی در کشور را بدمصرفی فوق العاده آب عنوان کرد و بیان داشت: این بدمصرفی اگر کنترل نشود، نخستین ضرر

است متوجه کشاورز و کشاورزی است. بزرگ زاده گفت: درست است که سند امنیت غذایی که با هدف پایداری کشاورزی تدوین شده، اجرایی نشده است اما نباید با نگاه آرمانگرایی و کمال گرایی محض در خصوص

مورد اجرای این سند مطرح است که باید مشارکت عمومی جلب شود ولی آیا ما در میاحث دیگر بخش آب مانند احیای آبخوان ها توانستیم مشارکت عمومی ذی نفعان را جلب کنیم؟

الموتی خاطرنشان کرد: چالش بزرگ در تدوین قوانین و اسناد، عدم توجه کافی به بحث مشارکت مردمی است. چرا که جلب نظر اکثریت جامعه کار پرزحمتی است و همواره از

سخنگوی صنعت آب گفت: درست است که سند امنیت غذایی که با هدف پایداری کشاورزی تدوین شده، اجرایی نشده است اما نباید با نگاه آرمانگرایی و کمال گرایی محض در خصوص وجود برخی ابهامات در این سند، جلوی اجرای آن را بگیریم و کنار گذاشته شود.

در ادامه این نشست، محمد الموتی، دبیر شبکه تشکل های محیط زیست و منابع طبیعی، اظهار داشت: تدوین سند ملی امنیت غذایی این نوید را می دهد که ما در دهه آینده در تحولی شگرف در کشور روبرو باشیم ولی نگرانی ها از ابیوه استنادی که در چند دهه اخیر حتی در بالاترین سطح بیش از ۲۰ تا ۲۵ درصد از آنها اجرایی نشده، نیز وجود دارد. الموتی با تأکید ضرورت تدوین سند ملی امنیت غذایی گفت: این سند علیرغم اهمیت اما در یکی دو سال گذشته کمترین بازخورد را در کشور داشته است. اصل سند مسئله جامعه نیست بلکه مسئله اصلی، نحوه اجرای آن است. وی بزرگ ترین چالش پیش روی این سند را از منظر تشکل های غیردولتی چگونگی اجرا و تضمین حقوقی اجرای این خواند و گفت: از سال ۱۴۰۲ که این سند ابلاغ شده هیچ گزارشی از روند اجرای آن منتشر نشده است. الموتی سوالات مهم در تضمین حقوقی، چالش های منظر جامعه را مطرح کرد و گفت: خوب است

پول ارز بانک

جزئیات پیمان پولی ایران و روسیه / این اقدام تحریم ناپذیر است

سال میلادی جاری کارت های روسیه توی پذیرنده های فروشگاه های ایران پردازش می شود. معاون امور بین الملل بانک مرکزی افزود: از آنجایی که خودپردازهایمان خیلی اسکناس های ایرانی به سستی می رویم که با کشورهای همسایه از طریق کارت بانکی خودشان همان سهمیه ارزی خودشان پرداخت می شود. مثلاً مسافرتی ارز در خودپرداز روسیه به اندازه سهمیه ارزی خودش می تواند روبل دریافت کند و از حساب خودش ریال کم شود. او با تأکید بر اینکه این یک پروژه کلان هست و قرار نیست بدکفچه از اول شهروان اتفاق بیفتد، ادامه داد: ۲ سال قبل زیر ساخت های فنیه آماده شده: از اول شهروان فاز اولش عملیاتی میشود یعنی اینکه کارت های شتاب ایران در خودپردازهای روسیه کار می کنند تا پایان

خط معاوضه نقدینگی بین دو کشور هست که خوب خیلی ممتلح است. شما می دانید که شاید نظیر یک دهه، یک و نیم دهه پیش قراردادهای کارنسی سوآپ بین بانک های مرکزی کشورها متداول بود که یک رویکرد برای دلار زدایی است. رویکردی برای کاهش آسیب پذیری از خطرات تحریم توسط امریکایی ها در واقع یک اقدام تحریم ناپذیر است. ما یکسری اقدامات داریم از نوع تحریم شکنی ولی این اقدام از نوع تحریم ناپذیری است یعنی غیر قابل تحریم می کند کشوری را که با پول ملی خودش در توافق با بانک

کریمی همچنین گفت: بیش از یک دهه است که بانک مرکزی برای ارز مسافرتی اسکناس دلار می دهد؛ یک گام جدید برداشته شد یعنی بعد از این به سستی می رویم که با کشورهای همسایه از طریق کارت بانکی خودشان همان سهمیه ارزی خودشان پرداخت می شود. مثلاً مسافرتی ارز در خودپرداز روسیه به اندازه سهمیه ارزی خودش می تواند روبل دریافت کند و از حساب خودش ریال کم شود. او با تأکید بر اینکه این یک پروژه کلان هست و قرار نیست بدکفچه از اول شهروان اتفاق بیفتد، ادامه داد: ۲ سال قبل زیر ساخت های فنیه آماده شده: از اول شهروان فاز اولش عملیاتی میشود یعنی اینکه کارت های شتاب ایران در خودپردازهای روسیه کار می کنند تا پایان

معاون امور بین الملل بانک مرکزی گفت: علاوه بر فعال بودن کارت های شتاب ایران در روسیه بزرودی شبکه شتاب ایران به یازده کشور همسایه و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا مانند مصر متصل می شود. معاون بین الملل بانک مرکزی گفت: علاوه بر فعال بودن کارت های شتاب ایران در روسیه بزرودی شبکه شتاب ایران به یازده کشور همسایه و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا مانند مصر متصل می شود. او در ادامه تصریح کرد: پیمان پولی که بین دو بانک مرکزی منعقد شده در واقع از نوع

کاریکاتور / شفاف سازی اقتصادی توسط دولت

